

Töötubade kokkuvõtted ja ettepanekud Energiajuhtimine

Martin Kikas
TREA

CENTRAL
EASTERN
EUROPEAN
SUSTAINABLE
ENERGY
NETWORK

Probleemid:

- Omavalitsuste ebapiisav teadmine ja kogemus energiajuhtimisest ja selleks vajalikest andmetest ja andmekogumisest.
- KOV territooriumil energiatarbimise ja vastavad KHG heite andmed ei ole kättesaadavad ühest kohast (näiteks Statistikaamet) ja puudub järjepidevus, mis looks ühetaolisuse ja võrreldavuse.
- Ka saada olevad KOV territooriumil energiatarbimise andmed ei ole avalikult ja kergesti kättesaadavad (vajalik eraldi päring, teadmine saada olevatest andmetest, ajakulu ja võimalikud lisanduvad andmeväljastamise ja töötlemise kulud ning saadud andmed võivad vajada lisatöötlust)
- Saada olevad andmed ei oma vajalikku detailsust, näiteks sektoriaalset jaotust (n tööstus, transport, elamud, teenused, põllumajandus/kalandus, teised), taastuvenergia toodangut ja tarbimist (päritolutunnusega ehk nn roheline sertifikaadiga tarbitud elektrienergia kogust) jms.
- Riikliku KHG aruandluse toomispõhine lähenemine osades valdkondades (elektrienergia, jäätmed) ei ole sobilik KOVi tarbimispõhise energijuhtimise korraldamiseks.
- Avaliku sektori (va KOV) tarbimisandmete kättesaamine on problemaatiline.

Järeldused:

- Enamikes omavalitsutes puudub süsteemne ja järjepidev energia ja KHG andmete kogumine ning nende alusel järelduste tegemine ja energiajuhtimise korraldamine.
- Andmete keerulise kättesaadavuse ja nende mitmeti interpreteeritavus ei taga andmete ühetaolisust ja võrreldavust erinevate omavalitsute lõikes.

Ettepanekud ja/ või jätkutegevused:

Riik (MKM energeetikaosakond, KeM kliimaosakond)

- Riik (asjakohased ministeeriumid ja ametkonnad) võiks KOVde jaoks väljatöötada motivatsioonipaketi/riigi poolse „väärtuspakkumise“ ehk mida riik saab pakkuda erinevatele huvipooltele, et ühiselt lahendada riigi poolt kokkulepitud kliima- ja energiaeesmärgid koos asjakohaste indikaatoritega.
- Riik (asjakohased ministeeriumid ja ametkonnad) koostöös kohalike omavalitsuste esindajate ning kliima- ja energiakavasid koostanud ekspertidega peaks määratlema energiajuhtimise sisu, ulatuse ja detailsuse, mis lähtuks riiklikest kliima- ja energiapoliitika eesmärkidest ja oleks samas mõistlik ja optimaalne KOV-ile juhtimisinstrumendina.
- Riik peaks looma ühtse integraalse andmeplatvormi mille abil oleks kättesaadavad vajalikud andmed nii riikliku kui KOV tasandi kliima- ja energiakavade koostamiseks, nende tulemuste seireks. See tagaks ka andmete kasutuse võrreldavuse.
- Riik (MKM, RaM) peab leidma viisi, kuidas tagada efektiivne ja sisuline koostöö riigile kuuluvate võrguettevõtete (Elering ja Elektrilevi) ning omavalitsuste vahel nii võrguettevõtete arendusplaanide koostamisel/kooskõlastamisel kui ka omavalitsuste arengukavade, üldplaneeringute ning maakonnaplaneeringute koostamisel/kooskõlastamisel.

Ettepanekud ja/ või jätkutegevused:

KOV (sh ELVL)

- Omavalitsused peaks rakendama ühtset energiajuhtimise raamistikku, mis muudaks energiajuhtimise KOVid funktsionaalsemaks ja arusaadavamaks ning tagaks ka riiklike kliima ja energiapoliitikate eesmärkide ning indikaatorite regulaarse seire.
- Tegelema süstemaatilise ja plaanipärase energiajuhtimise ning energiatõhususe alase teadlikkuse arendamisega nii KOV spetsialistide kui kohalike poliitikakujundajate hulgas.
- Tegelema süstemaatilise ja plaanipärase energiajuhtimise ning energiatõhususe alase teadlikkuse arendamisega nii ettevõtjate kui nende ühenduste hulgas.
- Tegelema süstemaatilise ja plaanipärase energiajuhtimise ning energiatõhususe alase teadlikkuse arendamisega nii kodanike kui kodanikuühenduste (sh korteriühistud) hulgas.
- Tunnustama edukamaid. Toetama ja korraldama heade kogemuste jagamist

Ettepanekud ja/ või jätkutegevused:

Muud turuosalised

- Piirkondlikud ühistranspordikeskused võiks pidada riigi ja omavalitsustega kooskõlastatud mahus ühistranspordi statistikat omavalitsuste lõikes.
- Võrguettevõtted tagavad KOVdele nende territooriumipõhiselt agregeeritud energiatarbimise andmete kättesaadavuse.

Tänan kuulamast!

Martin Kikas

CENTRAL
EASTERN
EUROPEAN
SUSTAINABLE
ENERGY
NETWORK